Силабус навчальної дисципліни «Гендерна психологія»

Освітня(і) програма(и)	ОП Психологія
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Форма здобуття освіти	Очна (денна), заочна
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Форма підсумкового (семестрового) контролю	залік
Мова викладання	українська
Кафедра, що забезпечує викладання дисципліни	Кафедра психології, філософії та суспільних наук
Що буде вивчатися ***(предмет навчання)***	У межах курсу вивчаються: - поняття гендерної ідентичності (як людина усвідомлює себе в системі гендерних категорій та сприймає власне тіло й роль); - гендерні стереотипи (походження та вплив упереджень про «типово чоловічу» чи «типово жіночу» поведінку, професії та емоції); - гендерна соціалізація (як родина, школа, медіа та культура виховують хлопчиків і дівчаток, закладаючи певні життєві сценарії); - психологічні відмінності (реальна (а не стереотипна) різниця між чоловіками та жінками у пізнавальних процесах (мислення, пам'ять), емоційній сфері та спілкуванні); - гендерні конфлікти (причини нерозуміння та криз у міжособистісних, сімейних та професійних стосунках.); - лідерство та кар'єра (психологічні особливості жінок і чоловіків у бізнесі, прояви

	скляної стелі (бар'єрів у кар'єрі) та дискримінації).
Чому це цікаво/потрібно вивчати *(мета)*	Дисципліна дозволяє звільнити мислення від нав'язаних суспільством стереотипів, щоб краще зрозуміти себе, покращити стосунки з іншими та побудувати успішну кар'єру.
Чого можна навчитися	Глибше самопізнання. Ви зможете зрозуміти, які з ваших бажань, страхів чи звичок є вашими справжніми, а які — просто результатом виховання за принципом «ти ж хлопчик» чи «ти ж дівчинка». Ефективна комунікація. Ви навчитеся бачити різницю в мовленнєвих та поведінкових стратегіях чоловіків і жінок. Це допоможе уникати побутових конфліктів і знаходити спільну мову з партнерами. Кар'єрне зростання. Курс розкриває механізми «скляної стелі» (прихованих бар'єрів для жінок) та «скляного ескалатора» (переваг для чоловіків у певних сферах). Ці знання допомагають будувати стратегію успіху без огляду на упередження. Руйнування міфів. Ви дізнаєтеся, що каже сучасна наука про реальні (а не вигадані) психологічні відмінності між статями на рівні роботи мозку, емоцій та інтелекту.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями	Психолог використовує гендерні знання для того, щоб не травмувати клієнта власними упередженнями, точно діагностувати корінь проблеми та підібрати ефективні інструменти допомоги.
Преквізити	Стратегії професійної та особистісної самореалізації, Кроскультурна психологія, Соціальна філософія
Постпреквізити	Переддипломна практика
Інформаційне забезпечення	1. Говорун Т. В., Кікінежді О. М. Ґендерна психологія : навч. посіб. Київ : Академія, 2004. 308 с. 2. Ґендерна психологія : метод. рекомендації / уклад.: О. В. Сергієні, О. Т. Горіна. Дніпро : ДДУВС, 2025. 45 с. 3. Кікінежді О. М. Гендерна соціалізація особистості в онтогенезі: психологічний аспект : монографія. Тернопіль : Навчальна

	книга – Богдан, 2011. 400 с. 4. Марценюк Т. О. Гендер для всіх. Виклики стереотипів. К. : Основи, 2017. 256 с. 5. Грись А. М. Особливості формування гендерної ідентичності в підлітковому віці. *Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України*. 2019. Т. 11, Вип. 19. С. 45–58. 6. Дорошенко І. В. Гендерні стереотипи як чинник професійного самовизначення молоді. *Психологічний часопис*. 2022. № 8 (4). С. 112–121. 7. Кравець Н. С. Психологічні особливості прояву «скляної стелі» у кар'єрному зростанні жінок. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіну. Серія «Психологія»*. 2023. Вип. 72. С. 34–41. 7. Гендерна компетентність психологинь і психологів : практична брошура. *Платформа Спільнотека*. 2024. URL: https://spilnoteka.org/catalog
Викладач(і) дисципліни	Біла Ірина Миколаївна (доктор психологічних наук, професор)